

R

REVEIL-SERIE

DE ERFENIS IS ZEKER

BERNARDUS SMIJTEGELT

No. 554

APRIL 2019

BERNARDUS SMIJTEGELT

Bernardus Smijtegelt is een van de bekendste predikanten uit de tijd van de Nadere Reformatie. Hij werd geboren op 20 augustus 1665 te Goes, als zoon van Marinus Smijtegelt (boekverkoper) en Anna Lambregtse. De familie was afkomstig van Tholen.

Smijtegelt studeerde theologie in Utrecht waar hij veel contact had met de hoogleraar Melchior Leydekker. In 1686 verdedigde hij bij hem een aantal stellingen over Augustinus en diens werk "Over de eenheid der kerk". Hij droeg deze op aan zijn vader, en aan zijn oom Petrus Smijtegelt, predikant te Middelburg. Zijn medestudenten achtten hem hoog vanwege zijn godsvrucht en heel zijn houding.

Hij was op en top een Zeeuw: zijn studiejaren in Utrecht waren de enige die hij doorbracht buiten Zeeland. Smijtegelt bleef ongehuwd. In 1689 werd hij bevestigd tot predikant te Borssele. Van daar vertrok hij in 1692 naar zijn geboortestad Goes. Kort na zijn komst daar gaf hij blijk van wijsheid en pastoraal inzicht bij een hevige twist rondom de benoeming van een

paar rentmeesters.

In 1695 nam hij de herdersstaf op in de gemeente van Middelburg. Hij verwierf zich daar in de loop der jaren grote invloed en aanzien als trouwe pastor en bovenal prediker. Smijtegelt was een populaire predikant die gewoon was voor de vuist weg het woord te voeren.

“Zijn stem was zeer fors, ‘als een klok die het kerkgebouw tot in de hoeken vervulde’. In zijn jongere jaren sprak hij met ‘een lijmerige preektoon’. Maar later liet hij dat varen - hij had zulke hulpmiddelen om zijn bevindelijkheid te bewijzen volstrekt niet nodig - en sprak hij eenvoudig en natuurlijk” (dr. M.J.A. de Vrijer, Ds. Bernardus Smijtegelt en zijn “Gekrookte Riet”, pg. 127). Hij had een levendige stijl. Zelf heeft hij geen van zijn preken volledig opgetekend. Sommigen hebben geprobeerd ze op te nemen, van wie Maria Boter de meest bekende is.

Hij was zeer geliefd. Algemeen betitelde men hem als vader Smijtegelt, of ‘de oude van het Singel’. Hij verstond het zich als boeteprediker te richten tot alle lagen der samenleving. Kwaden van allerlei aard werden door hem aan de

orde gesteld. Niemand, hoog of laag, werd door hem gespaard. Dus viel hem ook smaad ten deel. Verder was zijn prediking een doorgaande oproep tot het beoefenen van persoonlijke godsvrucht. In eigen persoon stelde hij een voorbeeld van zuivere wandel, in ootmoed en eenvoud, ook in geloof.

Sinds 1729 leed hij aan erge, lichamelijke pijnen en was hij meer dan eens ziek. In 1735 werd hem eervol emeritaat verleend. Op 6 mei 1739 ontsliep hij.

Veel preken van Smijtegelt worden thans nog opnieuw uitgegeven en met veel zegen gelezen. Bijzonder is dat hij 145 preken heeft gehouden over Mattheüs 12:20-21. Ze werden in twee delen uitgegeven onder de titel “Het gekrookte riet” (’s-Gravenhage en Middelburg 1744).

Bron: Biografisch Lexicon voor de geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 3, blz. 337-340.

De hiernavolgende preek is herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands. Ze is afkomstig uit het boek “Twee en dertig uitmuntende predikatiën”, volgens een onlangs gevonden handschrift, loopende van den jare 1698-1713. Het is de 13e preek (blz. 129-142), gepredikt te Middelburg, in het Vischmarkt’s Kerkje, op den 18e december 1712 in de voormiddag-Godsdienstoefening. De bundel is uitgegeven bij P.J. Milborn te Middelburg in 1861, onder toezicht van ds. Pieter van Dijke, gereformeerd leraar te Middelburg.

Deze preek is ook met de titel ‘Bedroefden vertroost’ uitgegeven in de Bibliotheek “Overjarig koren”, 29e jaargang no. 11, maart 1955.

DE ERFENIS IS ZEKER

door

BERNARDUS SMIJTEGELT

“Tot een onverderfelijke, en onbevlekelijke, en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor u...”

1 Petrus 1:4

Het is opmerkelijk wat we lezen in Micha 2: ‘Maak u dan op, en gaat heen; want dit land zal de rust niet zijn; omdat het verontreinigd is, zal het u verderven, en dat met een geweldige verderving’ (vers 10). Micha spreekt daar van het land Kanaän en de Heere laat zien dat in dat land in die tijd de ware rust niet was voor Israëel. Zo is ook in de gehele wereld te allen tijde de rust niet voor Gods volk. God heeft de Kerk gesticht op de wereld, maar niet om in deze wereld rust te vinden. Maar zie eens of hier de ware rust is voor Gods volk. Allereerst wanneer u naar binnen ziet,

hebt u daar de inwonende zonde, het vlees waar niets goeds in woont. ‘Want het vlees begeert tegen de Geest, en de Geest tegen het vlees; en deze staan tegen elkander’ (Galaten 5:17). Hier is dus de ware rust niet te vinden. Ziet u, ten tweede, op de donkerheden en de eenzaamheid, dan doen die u klagen: ‘Want mijn ziel is de tegenheden zat, en mijn leven raakt tot aan het graf’ (Psalm 88:4). Vindt u, ten derde, in dit land toch rust, wel, wat hebt u dan dikwijls lichamelijke zorgen, bijvoorbeeld zorg om de kost te verdienen. Soms moet u met Jakob zeggen: ‘Ik ben geweest, dat mij bij dag de hitte verteerde, en bij nacht de vorst, en dat mijn slaap van mijn ogen week’ (Genesis 31:49). Of zoals Salomo zegt: ‘Het is tevergeefs dat gij vroeg opstaat, laat opblijft, eet brood der smarten’ (Psalm 127:2). Of u moet ondervinden wat Job zegt: ‘De mens van een vrouw geboren, is kort van dagen en zat van onrust’ (Job 14:1). Dit land is hun rust dus niet, want vele tegenspoeden treffen hen. Ga maar van huis tot huis, zult u dan wel ergens zoveel kruisen vinden als bij de vromen? Zij zeggen zo dikwijls: ‘Mijn ziel is de tegenheden zat’ (Psalm 88:4), en ‘Mijn bestraffing is er alle morgens’ (Psalm 73:14).

‘Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad’ (Mattheüs 6:34). Ook al is dit land wel de rust, let er dan op hoeveel vijanden er nog op hen loeren. Die zeggen: ‘Zwerf heen naar uw gebergte als een vogel. Zij spannen de boog, zij schikken hun pijlen op de pees, om in het donkere te schieten naar de oprechten van hart’ (Psalm 11:1-2). De wereld is voor hen als een herberg, waarin een voortdurend toneel van allerlei ijdelheid is. U zult zeggen: Hebben Gods kinderen hier dan helemaal geen rust? Jawel, Christus zegt immers: ‘Kom herwaarts tot Mij allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven’ (Mattheüs 11:28). Hun rust is soms heerlijk. Ze bezitten de vrede Gods die alle verstand te boven gaat (Filippenzen 4:7). Ze zeggen met recht: ‘Mijn ziel, keer weer tot uw rust, want de HEERE heeft aan u welgedaan (Psalm 116:7).

Maar er is nog iets anders. Daar is nóg een rust voor Gods volk overgebleven. Dat is de rust in het graf, want er staat: Daar rusten de vermoeiden van kracht en de knecht is er vrij van zijn heer’ (Job 3:17 en 19). En er is nóg een rust voor de ziel, want als het lichaam rust in het graf, dan rust die ziel voor Gods troon in

een volle genieting van de zalige God. Daarom staat er: ‘Zalig zijn de doden die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen’ (Openbaring 14:13).

Als Gods kinderen hierop zien, verkwikken ze zich in het overdenken van hun vaderland, zoals een vreemdeling zich verblijdt als hij aan zijn vaderland denkt. Dat beleven deze vreemdelingen (zie vers 1), die verstrooid en verdreven waren. Tegen hen kan men wel zeggen: Dit is het land der ruste niet. De apostel Petrus wist wat zij meemaakten als ze opgejaagd werden als een vogel op de bergen. Hij wil ze troosten en toont hoeveel achting hij voor hen heeft. U kunt wel verdrukt worden, zegt hij, evenwel bent u de uitverkorenen naar de voorkennis van God de Vader, verlost door het bloed der besprenging, heiligen door de Geest. Dan vervolgt hij met een hartelijke zegenwens: Genade en vrede zij u vermenigvuldigd. Ik weet, wil hij zeggen, dat u veel genade nodig hebt. Daarop laat hij zien, dat ze genade en heerlijkheid konden verwachten. David zegt immers: ‘De Heere zal genade en eer geven’ (Psalm 84:12). Zo konden zij hopen met een levende hoop; dat was Gods bedoeling. Met

dat doel had Hij hen wedergeboren tot wat groots, 'tot een onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen bewaard is voor u'. Waartoe gaf God anders Zijn leven en die hoop? Dat was tot wat groots. Wordt u verdrukt, zegt hij, is de storm groot, God bewaart u in Zijn kracht tot die zaligheid. En als de verdrukking zwaar is, dan zal dat dienen om uw geloof te beproeven. Als goud zult u eruit komen. Zo zult u eindelijk krijgen het einddoel van uw geloof, namelijk de zaligheid der zielen (vers 9).

Wij hebben (in een vorige preek) het derde vers verklaard, en willen nu het vierde behandelen. Daarbij bezien we vier dingen:

1. Wat is hun erfenis?
2. Het zekere bezit van die erfenis.
3. Wie de bezitters en erfgenamen zijn.
4. Hoe de apostel dit uitlegt als een troostgrond voor deze bedroefden.

1. *Wat is hun erfenis?*

Het is bekend wat een erfenis in het maatschappelijke leven inhoudt. Men acht hen gelukkig die een erfenis kunnen verwachten.

Denk maar eens aan wat Eliëzer zei: ‘Ik ben een knecht van Abraham; en de HEERE heeft mijn heer zeer gezegend, zodat hij groot geworden is; en Hij heeft hem gegeven schapen en runderen, zilver en goud, knechten en maagden, kamelen en ezels. En Sara, de vrouw van mijn heer, heeft mijn heer een zoon gebaard, nadat zij oud geworden was; en Hij heeft hem gegeven alles wat hij heeft’ (Genesis 24:34-36). Men rekent hen gelukkig die erfgenamen zijn van koningen, prinsen en groten der aarde. Toch is dit maar een schrale portie, vergeleken bij deze erfenis. Weet u wat die erfenis is van Gods kinderen?

Dat is al het zichtbare van de gehele wereld. Alles komt hun toe. De apostel Paulus zegt: ‘Alles is uwe. Hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cefas, hetzij de wereld, hetzij leven, hetzij dood, hetzij tegenwoordige, hetzij toekomstige dingen, zij zijn alle uwe’ (1 Korinthe 3:21-22). Niets is er in de gehele wereld, of het komt hun toe. Zo zegt de Heere Christus: ‘Zalig zijn de zachtmoedigen, want zij zullen het aardrijk beërven’ (Mattheüs 5:5). Israëel erfde Kanaän. Zo zal nu de gehele kerk de ganse wereld erven. Overal waar ze zullen

zijn, zal het voor hen zo'n goed land zijn als eertijds Kanaän voor Israël was. Het is waar, in het burgerlijke recht zegt de één, dat is van mij, en dat is van u. Maar als een mens geen genade heeft, dan bezit hij al die goederen als een gevangen man. Al zijn goederen zijn verbeurd verklaard en kunnen in beslag genomen worden. Hij bezit alles zoals een dief, die enige gestolen goederen bezit, maar van wie het niet is uitgekomen, dat het door hem gestolen is. Zo ook is het met alles wat een zondaar bezit. Zonder genade is het alles verbeurd door de vloek en de toorn van God. Het komt hem niet toe, maar het komt al Gods kinderen toe. Zij hebben recht op alles.

Ze zijn ook erfgenamen van al de beloften van God in heel Zijn Woord. 'Mozes heeft ons de wet geboden, een erfenis van Jakobs gemeente' (Deuteronomium 33:4). Zo zegt Paulus dat de gelovigen erfgenamen van de beloften zijn (Hebreeën 6:17 en 11:9 en 33). Deze mogen ze op zichzelf toepassen en daarop gaan ze pleiten. 'Gedenk aan het Woord tot Uw knecht gesproken, waarop Gij mij hebt doen hopen' (Psalm 119:49). 'Bevestig Uw toezeggingen aan Uw knecht, die Uw vreze toegedaan is' (Psalm 119:38).

Hun erfenis is de algenoegzame en zalige God. 'De HEERE is mijn deel' (Psalm 119:57). 'De HEERE is mijn deel, zegt mijn ziel, daarom zal ik op Hem hopen' (Klaagliederen 3:23). 'De HEERE is het deel van mijn erve, en van mijn beker; Gij onderhoudt mijn lot. De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen; ja, een schone erfenis is mij geworden' (Psalm 16:5-6). 'Welgelukzalig is het volk, wiens God de Heere is' (Psalm 144:15b), het volk dat Hij Zich ten erve verkoren heeft. Al wat God is, al wat Hij kan, het is alles voor hen.

Deze erfenis omvat al de goederen van het genadeverbond; aan die alle hebben ze deel. Dat betreft de eeuwige verkiezing, de krachtdadige roeping, de wedergeboorte, de rechtvaardigmaking, de heiligmaking, een vrijmoedige toegang, een levende hoop, bewaring, verzekering, vertroosting, en wat dies meer zij.

Wat zal hun erfenis nog meer zijn? De heerlijke genadestaat die de ziel zal genieten zodra lichaam en ziel gescheiden zijn. Maar ook daarna met lichaam en ziel beide. Daarvan spreekt Paulus: 'Dankende de Vader Die ons bekwaam gemaakt heeft om deel te hebben in de erve der

heiligen in het licht' (Kolossenzen 1:12). Hij zegt ook bij zijn afscheid van de ouderlingen van Efeze: 'En nu broeders, ik beveel u Gode en het woord Zijner genade, Die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder al de geheiligden' (Handelingen 20:32).

Deze erfenis heeft Petrus vooral op het oog. Dat blijkt daaruit dat hij hierna schrijft over een zaligheid der zielen die het einddoel van het geloof was: '...tot de zaligheid, die gereed is om geopenbaard te worden in de laatste tijd' (1 Petrus 1:5). Was dat geen stok en staf om hen te vertroosten? Het is of hij zeggen wil: kom geliefden, proef maar eens een weinig van deze honing. Uw ogen zullen verlicht worden. 'Want onze lichte verdrukking die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid; dewijl wij niet aanmerken de dingen, die men ziet, maar de dingen die men niet ziet' (2 Korinthe 4:17-18). Dat zijn de eeuwige dingen. 'Want ik houd het daarvoor dat het lijden van deze tegenwoordige tijd niet is te waarden tegen de heerlijkheid die aan ons zal geopenbaard worden' (Romeinen 8:18). Petrus zag het wel gebeuren dat ouders hun kinderen ontferden als

ze christen werden, zodat hun ouderlijk goed van hen werd vervreemd. Zelfs als de ouders de erfenis niet aan hun kinderen onttrokken, wist hij wel wat hun te wachten stond van de overheid. Die durfde testamenten te ontbinden door ervan te zeggen dat zij vals waren. Maar dan ziet Petrus naar Psalm 31, naar het grote goed dat God weggelegd heeft (vers 20).

Waarom wordt nu dit heerlijke deel een erfenis genoemd?

Allereerst omdat ze ons van rechtswege niet toekomt. We hebben er volgens de natuurlijke gang van zaken geen enkel recht op. Het gaat hier niet zoals in het burgerlijke recht. Daar kan men zeggen: er hoeft geen testament te komen. Maar hier is het geheel anders. Ze waren kinderen des toorns (Efeze 2:3). De apostel toont dat ze vreemdelingen waren van de verbonden der belofte, geen hoop hebbend en zonder God in de wereld (Efeze 2:12).

Het is ten tweede een erfenis, omdat het louter genade zal zijn. Wij waren het niet waardig. Ze zullen moeten uitroepen: Het is niet omdat het verschuldigd is, maar onverdiend. Alle roem is hier uitgesloten, het is puur uit genade. ‘Al

deze dingen zijn uit God' (2 Korinthe 5:18). Ze zijn me genadig gegeven. 'Doch door de genade Gods, ben ik wat ik ben' (1 Korinthe 15:).

Ook is het een erfenis om de vrijmacht van God te laten zien. Hij maakt de man tot een erfgenaam, de vrouw niet. Hij geeft die erfenis aan de vrouw en gaat de man voorbij. De ouders zijn wel erfgenaam, maar de kinderen niet. De Heere gaat de ouders voorbij en maakt de kinderen erfgenaam. De Heere is vrij in al Zijn doen. Hij beschikt vrij over dat goed, de ene is een vat des toorns, de ander een vat der barmhartigheid (vergelijk Romeinen 9:22-23). Die heerlijke staat wordt met recht een erfenis genoemd om de vastheid ervan aan te geven. Als men een erfenis ontvangt, doet men er niet gemakkelijk afstand van. Denk aan Naboth toen Achab zijn wijngaard wilde hebben. Hij zei: 'Dat late de HEERE verre van mij zijn, dat ik u de erve van mijn vaderen geven zou!' (1 Koningen 21:3). Hetzelfde zegt de apostel: 'Zelfs het verbond van een mens dat bevestigd is, doet niemand te niet' (Galaten 3:15). Hoeveel te meer dit verbond, wil hij zeggen, want het testament is vast in de dood van de

testamentmaker (Hebreeën 9:15-17).

Ten slotte wordt het ook een erfenis genoemd, omdat er vele erfgenamen zijn. Deze erfenis is hierin voortreffelijker dan andere, want hier delen zij het met velen en toch zal elke erfgenaam genoeg hebben. Hij heeft immers een volmaakte, algenoegzame God tot zijn deel en Die is hem genoeg.

2. Het zekere bezit van die erfenis.

Van deze erfenis geeft Petrus vijf hoedanigheden aan waardoor ze aardse erfenissen overtreft: ze is onverderfelijk; ze is onbevlekkelijk; ze is onverwelkelijk; ze wordt in de hemelen bewaard en ze wordt daar bewaard voor u.

Sommigen denken dat de apostel hier denkt aan de renbanen van die tijd. Als de looper zijn loop beëindigd had en de prijs gewonnen had, kroonde men hem met een krans van bloemen. Of als men hem nog meer eer wilde bewijzen, nam men daarvoor gewassen van het veld die een heel jaar groen bleven en niet verdorden, zoals laurier- of palmbladen. Daarop zinspelend wil de apostel hun dan zeggen: Die kronen zijn verderfelijk, want ze zijn gemaakt van bloemen en hoe spoedig

verwelken en verdorren ze. Ze hebben na korte tijd geur noch kleur. En als men die kroon al verkregen had, kon er nog altijd een of andere boze tong beweren: Je hebt de kroon niet rechtmatig verkregen, die komt je niet toe. Maar aan deze kroon hangt de heerlijkheid als een parel. Zie eens naar Abraham, Izaäk en Jakob, die deze kroon op hun hoofd gekregen hebben. Al hebben ze die al duizend jaren geleden ontvangen, ze is nog even vers en even nieuw. Ze is nog onbevlekt, want niemand, hoe boos de door de hel aangestoken tong ook is, kan haar betwisten. ‘Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt. Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is; ja, wat meer is, Die ook opgewekt is’ (Romeinen 8:33-34).

Anderen denken dat Petrus hier doelt op het land Kanaän zoals dat Israëls erfenis was. Als wij het in die betekenis opvatten, kan men met recht zeggen, dat die erfenis verderfelijk was. Want het land Kanaän was net als andere landen aan het verderf onderworpen. Het werd daar ook zomer en winter. Daarom lezen we van het afvallen der bladeren (Jesaja 64). Er

waren plasregens (Hooglied 2). Men sprak er ook van de lentetijd als God het gelaat van het aardrijk vernieuwde (Psalm 104:30). Als we letten op al het gezaaide, op al wat er groeide, dan was het even verderfelijk als in andere landen. Al was er de staf van Aäron en het manna dat weggelegd en bewaard werd, waar is het nu? Het is alles vergaan. Kijkt u naar het land, dat vroeger was als de hof van Eden, het was daarna een moordkuil door de vijanden. Het werd ook verwoest. Die erfenis was inderdaad bevlekt. Wat werd ze niet besmet door alle gruwelen die er gebeurden. De zonde was de schandvlek van die natie.

Daarom wil de apostel zeggen: Trek uw hart af van die erfenis, ze is toch verderfelijk en bevlekt, maar deze erfenis is onverderfelijk. Een bewijs daarvan is dat de eerstelingen ervan die u hier al hebt, de beginselen der genade, niet ten onder gaan. Hoeveel te minder de erfenis zelf. Want al mag u wel eens kleinmoedig, neergebogen of twijfelmoedig zijn, en bestreden worden, maar eens genade blijft genade. De zaak zelf blijft in het hart.

Deze erfenis is dus *onverderfelijk*, want God

bewaart ze. Wat getuigt God van Zichzelf? ‘Want alzo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont, en Wiens Naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige, en bij hem die van een verbrijzelde en nederige geest is’ (Jesaja 57:15). Zij wordt dus door die God bewaard, Die onsterfelijk en onverderfelijk is. Daarom is deze erfenis onverderfelijk, want als er nog enige verderfelijkheid aan de bezitter was, dan neemt de genade die van de bezitter weg. Het verderfelijke neemt immers de erfenis weg van de erfgenaam. Maar Paulus zegt: Het verderfelijke zal onverderfelijkheid aandoen (zie 1 Korinthe 15:54).

Ook zegt de apostel van deze erfenis dat deze *onbevlekt*, rein, zuiver en heilig is. Al degenen die daarboven zijn en de erfenis verkregen hebben, worden de zonden niet toegerekend. Ze hebben al het zondige afgelegd, want ‘in de hemel zal niet inkomen iets dat verontreinigt en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt; maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams’ (Openbaring 21:27). Het is een gemeente die geen vlek of rimpel heeft (Efeze 5:27). Toen de duivel zondigde, moest hij aanstonds die heerlijke plaats verlaten. Toen

Adam zondigde moest hij aanstonds weg uit het Paradijs, dat een voorbeeld van de hemel was.

Anderen denken dat Petrus hier ziet op de goederen van de wereld. Die erfenis was immers verderfelijk. Als we zien op de mooie gebouwen, op de kronen van koningen, op parels en kostelijke sieraden, zoals Salomo, Nebukadnezar, Belsazar en anderen hadden, is die erfenis niet verderfelijk? Waar zijn nu de parels van Salomo's kroon? En bezie daartegenover eens de erfenis die Petrus hier beschrijft? Is die niet onverderfelijk? Al wat Adam, Mozes en Abraham geërfd hebben, is nog steeds onverderfelijk. Ziet men op het goed van de wereld, wat is dat verderfelijk. Zo noemt Christus de rijkdom: de onrechtvaardige Mammon (Lukas 16:11). Wat is die rijkdom bevlekt. Kijk eens naar hem die ze verkrijgt. Wat bevlekt die rijkdom hem! Met veel moeite, met overdadig begeren, wordt ze verkregen, soms onrechtmatig. Wat bevlekt ze de erfgenaam niet, die de erfenis verwacht met onbetamelijke begeerten. Men verlangt naar de dood van de bezitter. En nog meer: hoe bevlekt ze ook de bezitter wanneer hij alles gekregen

heeft. Het maakt hem hoogmoedig, trots en lichtzinnig. Ja, die erfenis is meermalen de oorzaak van zijn eeuwige ondergang.

Maar zie nu eens naar deze erfenis. Is ze niet onbevlekt? Zeker, want ze is verkregen door het onbevleete Lam van God. En ook is deze erfenis onbevlekt omdat ze in bezit is zonder dat er ook maar de allerminste bevlekking bij kan komen. Zij die deze erfenis ontvangen, kunnen zeggen: ‘Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin!’ (Micha 7:8).

Deze erfenis is ook *onverwelkelijk*. Dat betekent dat ze tot in eeuwigheid blijven zal. Petrus zegt: ‘Als de overste Herder verschenen zal zijn, zult gij de onverwelkelijke kroon der heerlijkheid behalen’ (1 Petrus 5:4). Deze kroon is onverwelkelijk. Ze zal altijd even heerlijk en schitterend zijn.

De vierde uitmuntende hoedanigheid die de apostel aan deze erfenis toeschrijft, is dat ze *in de hemelen bewaard* wordt. Daar kan ze niet gestolen worden. Ook kan ze niet in de handen van vervolgers terecht komen. Ze wordt bewaard, ze is in goede handen. Hier op aarde kunnen de penningen der wezen verminderd worden door de onachtzaamheid der voogden,

maar deze erfenis wordt wel bewaard en zal niet verminderen. In de hemel wordt ze bewaard. Dat geeft de zekerheid aan van die erfenis. Zo zegt Paulus het ook: ‘Want ik weet Wie ik geloofd heb, en ik ben verzekerd dat Hij machtig is mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot die dag’ (2 Timotheüs 1:12). Dat zij in de hemelen bewaard wordt, wil verder zeggen dat de Heere hen nu nog beschouwt als onvolwassen kinderen. Hij ziet ze nog als kinderen die onder voogdij staan en die het zelf niet kunnen bewaren. Daarom zegt Christus: ‘Gij kunt Mij nu niet volgen’ (Johannes 13:36). Er is nog werk voor u. U moet Mijn deugden nog meer verkondigen. Er moet nog wettig gestreden worden. Er zijn nog anderen te bekeren, daarom is er hier nog werk voor u. De apostel wil dus zeggen: Het is onze tijd nog niet. De erfenis wordt nog even bewaard. Maar u zult ze krijgen, want ze wordt *voor u* bewaard. Dat is de laatste uitnemende hoedanigheid van deze erfenis voor u.

3. *Wie zijn de bezitters en erfgenamen?*

Allereerst is de erfenis voor u die uitverkoren bent naar de voorkennis van God de Vader.

Ook u die wedergeboren bent. Verder voor u die besprengd bent door het bloed van Christus, zoals eertijds de posten der deuren van het volk Israël besprengd werden, opdat de slaande engel dat huis niet zou binnengaan (Exodus 12). Dan ook voor u die een levende hoop hebt. En ten slotte voor u, vreemdelingen en verstrooiden. ‘Maar indien gij ook lijdt om de gerechtigheid, zo zijt gij zalig’ (1 Petrus 3:14). Ge zult uw loon geenszins verliezen (zie Mattheüs 10:42). ‘Uw loon is groot in de hemelen’ (Mattheüs 5:12). Voor u, hetzij rijk of arm, oud of jong, groot of klein. Uit deze erfenis hebt u al veel gekregen en nog veel meer te verwachten. Dat hopen we later nog eens aan te tonen bij de behandeling van het negende vers.

4. Nu hebben we nog ons laatste punt te overdenken, namelijk *hoe de apostel dit uitlegt als een troostgrond voor hen.*

Het is alsof de apostel zegt: Dit is nu de erfenis die u kunt verwachten. U kunt erop rekenen dat u die zeker zult bezitten. Verstrooiden, hef uw hart naar boven. Bedenk, als ik hier verdrukt ben en een vreemdeling, boven is mijn

vaderland. Bedenk, als ik hier geen bezit heb, boven heb ik een schat, waar geen dief bij kan, daar zal mot noch roest het verteren. Bedenk, als ik hier geen erfenis heb, boven wordt ze voor mij bewaard. Hef dan uw hoofden omhoog, want de verlossing is nabij. Bent u hier een balling, boven bent u een vrijgelatene. Verstoot de wereld u, bedenk dan dat ze u maar uit déze wereld uitstoot; des te eerder zult u boven zult zijn. De verdrukkingen zullen uw verlangen doen toenemen. U kunt staat maken op uw erfenis, u zult ze zeker krijgen.

Wilt u de vastheid en de zekerheid daarvan zien? Let er dan eens op met welk doel u wedergeboren bent.

Allereerst wederbaart God de uitverkorenen, om hen in staat te stellen de erfenis deelachtig te worden. Want, als wij niet wedergeboren zijn, hoe zouden we dan de taal en het werk in de hemel kennen? Het bedenken van het vlees is vijandschap tegen God (zie Romeinen 8:7). ‘De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die van de Geest van God zijn; want ze zijn hem dwaasheid’ (1 Korinthe 2:14). Daartoe immers rechtvaardigt God hen, om hen te verheerlijken. Dit is dan tot bewijs en

tot zekerheid, dat u die erfenis ontvangen zult, omdat u wedergeboren bent.

Vervolgens wederbaart de Heere u, om u in staat te stellen te erven. Als een bewijs en tot zekerheid daarvan heeft de Heere u een levende hoop gegeven. Welnu, uw hoop zal niet beschaamd worden. De hoop der goddelozen zal vergaan, maar deze hoop zal niet vergaan.

Bezie ook eens of er een grond is waarop u die erfenis met zekerheid kunt verwachten. Is de Heere Jezus niet in het bezit daarvan gekomen? Is God niet altijd een God van trouw aan Zijn Zoon geweest? Welnu, als Christus Die het Hoofd is, de erfenis ontvangen heeft, hebt u die Zijn leden bent, die ook te verwachten.

Dat kan niet missen. U lijdt om de naam en de zaak van Christus. U hebt daar al uw goed en bloed voor over. De Heere zal dat niet onbeloond laten. Zijn goedheid kan het niet verdragen dat u tevergeefs zou lijden en strijden. Integendeel, de Heere zal het duizendvoudig vergelden.

Ten slotte, bedenk eens dat u God zelfs hebt moeten danken, omdat u zo overtuigd was van de zekerheid van uw staat, dat het was alsof u de erfenis al in bezit had. De apostel Paulus

zegt: ‘Dankend de Vader Die ons bekwaam gemaakt heeft om deel te hebben in de erve der heiligen in het licht’ (Kolossenzen 1:12). U kon de Heere daarvoor danken. Loof dan de Heere en zeg: Geloofd zij God de Vader Die ons van eeuwigheid heeft uitverkoren. Geloofd zij God de Vader Die Zijn Zoon aan ons geschonken heeft. Geloofd zij God de Zoon Die dat gewillig op Zich genomen heeft. Geloofd zij God de Zoon Die ons gekocht heeft en Die Zijn Geest verworven heeft. Geloofd zij God de Heilige Geest Die ons wedergeboren heeft doen worden en Die ons troost en verzegelt. Geloofd zij de drie-enige God voor Zijn grote barmhartigheid. Zie eens hoe groot de weldaad is, en hoe gering wij zijn die de weldaden ontvangen. Moeten wij niet uitroepen: ‘Wat is de mens dat Gij zijner gedenkt?’ (Psalm 8:5).

Toepassing

Eerst een woord tot u zondaar die hier tot op dit moment nog vreemd van bent. En dan een woord tot de bekommerde zielen.

Allereerst dan tot u, zondaar! Wij moeten tot u zeggen, dat u dwaas bent in uw mening over God en over Zijn wegen en handelingen met

Zijn kinderen. U zegt: God is voor dat volk een dorre woestijn en een huilende wildernis. U zegt: Het is toch tevergeefs God te dienen. Wat helpt het of wij in het zwart gaan! Nee, zondaar, u hebt een dwaze opvatting en een verkeerde mening over God en Zijn wegen. De Heere heeft immers nooit gezegd: U zoekt Mij tevergeefs. De dienst van God heeft alleen voordeel. Er is zaligheid in de dienst van God. Er is loon en nuttigheid in. Al volgt men Jezus alleen om Hemzelf, daarin is voordeel genoeg. De Heere is voor Zijn kinderen een Springader van levend water, een Fontein van oneindige zegeningen. U bezit slechts een gebroken bak, daardoor loopt al het heldere water weg en de modder blijft op de bodem liggen. Zo is het ook werkelijk. Al het heldere water van vermaak en plezier zal wegstromen en de droefenis van zonden blijft liggen op uw geweten. De Heere echter is voor Zijn kinderen als een paradijs van granaatappels.

Vervolgens, zondaar, hebt u een verkeerde mening over Gods volk. Als u hun verdrukkingen, kruisen en tegenspoeden ziet, bent u geneigd te zeggen: Heeft dat volk God tot zijn God? U zou, evenals bij de

blindgeborene willen vragen: Wie heeft er gezondigd? (Johannes 9). Let eens op een kind dat wordt verdrukt in een vreemd land, hoewel het een rijke vader heeft. Zou u dan zeggen: Dat kind heeft geen vader omdat het in een vreemd land omdooft. Let eens op wezen die onder voogden staan. Zo'n wees heeft veel geld en toch houden ze hem kort. Zou u dan zeggen: Dat kind heeft zeker geen geld, omdat het zo kort gehouden wordt. Zo redeneert u ook in het geestelijke. Maar denk niet dat Gods volk veel kruisen heeft, omdat God hun God niet zou zijn. Want 'vele zijn de tegenspoeden van de rechtvaardige' (Psalm 34:20).

Ook hebt u, zondaar, een dwaze en verkeerde mening over hun inwendige gesteldheid. Men treft hen dikwijls treurig aan, hun oog druipt tot God (Job 13: 20). Zij schreien en zuchten, als u opspringt in de wereld van vreugde. Dan zegt u, wat een treurig leven is dat. Levert de dienst des Heeren niet meer op? En omdat u hen dikwijls zo aantreft, denkt u dat ze nooit eens blij zijn. Maar wereld, u weet niet eens dat het zo vaak liefdestranen zijn. Dan schreien ze van blijdschap.

Verder hebt u, zondaar, een verkeerd inzicht

betreffende uw bezit. U bent geneigd te zeggen: We achten de hoogmoedigen gelukzalig. U vindt hen die veel goederen bezitten zo gelukkig, dat u met de rijke dwaas zou kunnen zeggen: ‘Gij hebt vele goederen die opgelegd zijn voor vele jaren, neem rust, eet, drink, wees vrolijk’ (Lukas 12:19). Maar wat was het goddelijke antwoord? ‘Gij dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u afeisen; en wat gij bereid hebt, van wie zal het zijn? (vers 20). Maar, zondaar, geloof ons en onthoud wat we zeggen: U bezit goederen, maar u bezit ze met veel ellende en moeite. Wilt u weten met welke moeite? Hiermee, met onmatige zorg en veel moeite moet u het verkrijgen. Met onmatige liefde het bezitten, ja voor de duivel buigen. Uw innerlijk leed er schade door. En al is het dat u het op een rechtvaardige wijze hebt verkregen, dan is het toch aan verderf onderhevig.

Nogmaals, toehoorders, velen willen wel graag deze erfenis beërven, maar ze leven er niet naar. Ze zouden graag deze erfenis krijgen op de weg van de zonde. Let maar op de wereldling, zij zien alles omgekeerd. Zien ze de vromen, die oprecht willen wandelen, dan

noemen ze hen geveinsd. Men veroordeelt en verdoemt hen. Zien ze op de goddelozen, die blij en vrolijk en overdadig zijn, dan houdt men hen voor het beste volk. Die zullen zeker in de hemel komen. Wel, zondaar, wie u ook bent, u die hier zit of staat, weet dit zeker: Het is even onmogelijk dat op de weg der zonde de hemel zal volgen, als dat een mens tegelijk naar omhoog en naar beneden zou kunnen gaan. Het is evenzo onmogelijk als dat een mens tegelijk naar het oosten en naar het westen zou kunnen gaan. Ook dat is onmogelijk. Zondaar, als u meent in de weg der zonde de hemel te verkrijgen, weet dan zeker, dat u beslist bedrogen zult uitkomen.

Nogmaals, zondaar, waarom meent u dit goed en deze erfenis op zulke losse gronden u toe te eigenen? Zou u uw aardse goederen op zulke losse gronden in bezit willen nemen? Daarom, toets u, en bedrieg u niet langer. Zegt u al wedergeboren te zijn? Nu, dan is uw hoop tevergeefs, u beeldt zich wat in. Wat kunt u verwachten, als de uitkomst zo slecht is. Maria heeft het goede deel uitgekozen, dat van haar niet weggenomen zal worden (Lukas 10:42). Maar wat zal uw erfenis zijn? Uw erfenis is ook

onverderfelijk. Wat zult u erven? De eeuwige toorn en de gramschap van een grimmige Wreker, van een rechtvaardige en toornige Rechter. Wat is uw erfenis? Het eeuwige vuur, waar hun worm niet sterft en het vuur niet uitgeblust wordt (Markus 9:44). Dat eeuwige vuur, dat voor u bewaard wordt tot de laatste dag, dat al bereid is voor de grondlegging der wereld (Mattheüs 25). Die erfenis is voor u, onnutte dienstknecht. Voor u goddeloze, maar ook voor u die zich een fatsoenlijk mens acht. Voor u, die overtuigd bent geweest, maar deze overtuiging hebt uitgeblust. Voor u, die het evangelie ongehoorzaam bent. Voor u, die geen acht geslagen hebt op de middelen der genade. Voor u, die niet wedergeboren bent. Voor u, die geen levende hoop hebt. Voor u, die niet gereinigd bent door Christus' bloed en Geest. Zie, welk een verschrikkelijke verwachting des oordeels en hitte des vuurs, dat de tegenstanders zal verslinden (Hebreeën 10:27). O zondaar, kan de schrik des Heeren u dan niet bewegen? Geeft u het dan nog niet gewonnen? Beroert het uw geweten dan nog niet?

Wel, mens, komt u nog niet over? Gaat u er

nog niet naar verlangen? Luister dan! Ik moet u iets zeggen: Allereerst, let eens op de stad, dat schone en roemrijke paleis, waarvan wij alleen maar de onderzijde zien. Zie eens de stad, die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is (Hebreeën 11:10).

Vandaag nog, zondaar, moet ik u betuigen dat de Heere u de weg bekend laat maken. Kom daarom voor de dag en verklaar het hier, wat hebt u tegen die weg? Heeft de goede God u ooit enig kwaad gedaan? Kunt u iets hebben tegen het werk dat op die weg plaats zal hebben en wat de Heere van u eist? Wat zal het werk in de hemel anders zijn dan God te kennen, God te genieten en die God te verheerlijken, en u over Gods werken te verwonderen, en u in God te verheugen? Hebt u iets tegen dit gezelschap? Wat zal het schoon en vreugdevol zijn u in dat gezelschap te bevinden? Ziet u er nog niet naar uit om deze erfenis te ontvangen?

En, zondaar, denk er dan ook eens aan dat uw tijd voorts kort is. Haast u! Wie verzekert u, dat u dit jaar ten einde zult brengen? Christus zei eens: 'Wat gij doet, doe het haastig' (Johannes 13:27). Zo zeggen wij ook: Haast u om deze erfenis te verkrijgen, want als de tijd voorbij is,

is het niet meer te herstellen.

Ten slotte nog een woord tot u, kinderen van God.

Wie onder u is erover bekommerd of hij deel heeft aan deze erfenis? Het is geen wonder als u bekommerd bent of u wel zult delen in deze erfenis. Dit is al vanouds een zorg. Ook bij de gelovigen van het Oude Testament treffen we die al aan. Dat zien we bij David als hij uitroept: 'HEERE, wie zal wonen op de berg Uwer heiligheid?' (Psalm 15:1). 'Wie zal klimmen op de berg des HEEREN, en wie zal staan in de plaats Zijner heiligheid?' (Psalm 24:3). Zou u niet bekommerd zijn, als u ziet dat de strijd en de tegenstand groot zijn? Dat de erfenis een uitnemende schat is, maar dat de erfgenamen slechts weinig in getal zijn. Hoevelen komen er niet bedrogen uit? Het verlies is dan onherstelbaar en niet te genezen. We zullen u daarom enkele duidelijke en bevindelijke bewijzen geven van het delen in de erfenis, in overeenstemming met het Woord. Onderzoek u aan de hand hiervan en leg uw hart ernaast.

Allereerst is hij een erfgenaam van deze erfenis,

die God van eeuwigheid heeft uitverkoren. Petrus zegt: ‘Daarom, broeders, benaarstig u temeer, om uw roeping en verkiezing vast te maken’ (2 Petrus 1:10). Verder is erfgenaam van deze erfenis, iemand die geroepen is door Woord en Geest. Daarom zegt Paulus: ‘Die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt’ (Romeinen 8:30). Hij die wedergeboren is, is een erfgenaam. Hebt u zo’n verandering ondervonden, dat u nu iets hebt wat er eerst niet was? Dat zijn de gekochten door het bloed van Christus. Ook zijn zij erfgenamen die vrienden zijn van de heiligmaking. Erfgenamen zijn verder zij die een levende hoop hebben die voortspruit uit dat geestelijke leven, als een tak uit een boom. Is dat ook uw ervaring en hebt u deze tekenen ondervonden? Gezegend bent u en gezegend zult u zijn.

Petrus noemt ook: u die verdrukt bent en gehaat wordt. De wereld kan u niet verdragen vanwege uw vroomheid en uw teerheid. En ten slotte zijn zij erfgenamen die de verschijning van Christus hebben liefgehad. Zij zullen de erfenis ontvangen, voor hen is de kroon, zoals Paulus zegt.

Zie, kinderen Gods, daar liggen de bewijzen. Oordeel nu over uw staat tussen God en uw ziel. Als het zo is, dat u de beginselen daarvan in u opmerkt, werp dan ook uw vrijmoedigheid niet weg. Wij wensen u toe genade en heerlijkheid. Misschien is er iemand onder u die zegt: Ik ben te zwak, ik zal niet staande blijven. Wij antwoorden u: God is sterk; u wordt bewaard in de kracht van God. Anderen zeggen mogelijk: Ik ben te arm en te gering. Wij antwoorden u: Let eens op wat Jacobus zegt. ‘Heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen van het Koninkrijk’ (Jacobus 2:5)? Wanneer God naar zulken omziet, wordt Hij verhoogd, zoals David eens zei: Mij heeft de Heere uitverkoren uit het ganse huis van mijn vader. Denk niet: Ik ben te zondig. Weet u wel, kinderen van God, dat u God dient in het bloed van Zijn Zoon? U bent niet zo onrein en zondig in Gods ogen, als u in uzelf bent. De Heere, Hij vergeeft menigvuldig.

Mogelijk is er weer een ander, die zegt: Ik vrees dat het met mij zal gaan zoals met Israël in de woestijn. Zij gingen wel allen naar het beloofde land, maar velen vielen er in de woestijn. Zo

zal het ook met mij gaan. Ik zal onderweg nog omkomen. Wij zeggen u: ‘Mijn gedachten zijn niet uw gedachten, en uw wegen zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heere’ (Jesaja 55:8). Ga dan zo verder, want dit is het land der rust niet. En rust dan zo in het graf, want: ‘Er blijft dan een rust over voor het volk van God’ (Hebreeën 4:9). Hoe liefelijk zal het zijn om te mogen horen: ‘Kom gij gezegenden Mijns Vaders, beërf dat Koninkrijk dat u bereid is van de grondlegging der wereld’ (Mattheüs 25:34). Kinderen van God, ween niet over uw medechristenen, die al voor u zijn heengegaan. Als zij u konden toeroepen, dan zouden ze zeggen: ‘Ween niet over mij, maar ween over uzelf’ (Lukas 23:28). Wij genieten nu die volmaakte, onverderfelijke erfenis die voor ons bewaard is. Wat zal het wonderlijk groot zijn, als God ze eens allen zal binnengebracht hebben. De vreemdelingen, aan wie Petrus hier schrijft, die zijn er nu al. U zult er ook komen en die rust zal heerlijk zijn, als God zich onmiddellijk meedeelt aan al de Zijnen. Hij zal dan alles zijn in allen!

De Heere zegene dit Woord aan onze harten omwille van Zijn Zoon.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 12,- per jaar (10 ex.)

**Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:**

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl